

X. évfolyam/23. szám

2007.11.30.

2007. 47. hét

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona piaci jelentés	2
A gabonafélék termelői ára	4
Kötési ár a Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekcióján	7
Gabona alapú termékek feldolgozói értékesíté- si átlagára.....	8
Külföldi piaci információk	
Keresztessyné Mohr Katalin	10

Készítette:
Keményné Horváth Zsuzsanna
E-mail: Horvath.Zsuzsanna@akii.hu

Cukor piaci jelentés	14
Cukorrépa betakarítás 2007...16	
A LIFFE fehércukor határidős árai...17	
New Yorki Tőzsde nyerscukor határidős árai.....	18
A kristálycukor fogyasztói ára.....	19

Készítette:
Kemény Gábor
E-mail: Kemeny.Gabor@akii.hu

Kiadó:
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci-árinformációs Szolgálat
Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944
Telefon: (0036) 1 476 6092, Fax: (0036) 1 217
8111 Internet: www.akii.hu

GABONAPIACI JELENTÉS

- *Megszűnik a közösségi gabona (kivéve zab) importvámja a 2007/2008. gazdasági év hátralévő részében.*
- *Növekvő gabona vetésterületek az Unió területén 2008-ban.*
- *Csökkenő hazai és uniós gabona termelői árak a 47. héten.*
- *10 ezer Ft-ot csökkentek a hazai árutőzsde gabona jegyzései 2007. szeptember közepétől.*
- *Emelkedő amerikai, csökkenő európai jegyzések*

A Stratégie Grains novemberi előrejelzése szerint az Unióban a búza vetésterülete 6-, a kukoricáé 10-, az árpáé 5%-kal nő 2008-ban. Az ebből adódó nagyobb kínálat az árak csökkenését körvonalazza a 2008/2009. gazdasági évben. Magyarországon az őszi gabonafélék 2008-ra tervezett vetésterülete is nagyobb, mint az előző évi volt. A búza területe 2-, az őszi árpáé 4%-kal bővült.

Az Európai Unió eltörölte a közösségi gabona (kivéve zab) importvámját a 2007/2008. gazdasági év hátralévő részében. A rendelkezés célja, hogy az olcsóbb import gabona (amerikai, argentinai és brazilai) letörje az árakat az uniós piacon, kedvezve ezáltal az uniós feldolgozóiparnak és az állattenyésztésnek.

Korábban a behozatali vám = Intervenció ár*1,55-(CIF importár) volt¹. Vagyis ha a termény ára és/vagy a szállítási költség csökken, a vámtétel mértéke megemelkedik. A mozgóvám-szabályozás következtében, a harmadik országból érkező kukoricaár mindig magasabb volt, mint az intervenció ár 155%-a (ld. 2007. 35. heti gabona és ipari növények bulletin), függetlenül attól, hogy a világpiacon milyen szinten mozogtak az árak.

Az Unió elsősorban a kukorica importban érdekelt. Az elmúlt hetekben az USA és az argentinai nemzetközi határidős kukorica-jegyzések, a kereslet hatására fokozatosan emelkedtek elérve a 32-36 ezer Ft-os árszintet (187-210 USA dollár). Amerikából a szállítási költség több mint 10 ezer Ft tonnáként Rotterdamig. Az importvám eltörlésének, a fentebb leírt vámszabályozás, és a jelenlegi piaci helyzetet figyelembe véve tehát maximum 1-2 ezer Ft-os árcsökkenő hatása lehet. A 32-36 Ft-os árra rakódó szállítási költséggel a kukoricaár több mint 40 ezer Ft, ami az intervenció ár 155%-a felett van, vagyis jelenleg az importvám fennmaradása esetén is ugyanennyi lenne az ár. A vám mostani eltörlésének 2008-ban lehet jelentősége, mivel a következő év elején a déli féltekén induló betakarítás jó termés kilátásai (Argentína, Brazília) letörhetik a világpiacon gabonaárakat, ami az importvám eltörlése miatt már az EU-ban is megjelenhet, és jelentős megtakarítást hozhat.

Termelői árak

Az étkezési búza termelői ára 54 ezer Ft felett alakult a 47. héten, 2%-kal alacsonyabban, mint egy héttel korábban. Az 1. ábrán látható, hogy az étkezési búza termelői ára a 39. heti árcsúcsot követően, jelenleg mintegy 5 ezer Ft-tal alacsonyabb (1-2. táblázat). Németországban, Lengyelországban, Szlovákiában és Magyarországon a búza termelői ára 52-56 ezer Ft közelében változott az elmúlt hetekben (3. ábra).

A takarmánykukorica árak is estek mind a hazai mind a szomszédos országokban. A hazai termelői ár 52 ezer Ft felett zárta a hetet, ezer Ft-tal alacsonyabban, mint a 46. héten (1-2. táblázat). Szlovákiában 56 ezer Ft, Németországban a magyar kukoricához hasonlóan 52 ezer Ft volt a kukorica termelői ára (4. ábra).

¹ CBoT ár+szállítási költség Rotterdamig+kereskedelmi árrés- hetente változó rendelettel szabályozott

Tőzsdei árak

A Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekciójában inkább a stagnálás jellemezte a gabonafélék decemberi határidőre szóló jegyzését a 47. héten. Mérsékelt elmozdulások történtek az adott napi forgalomnak megfelelően, negatív vagy pozitív irányba, elsősorban a 2008. márciusi és májusi határidők esetén. Összességében a hazai tőzsdén is 10 ezer Ft-ot csökkentek az egyes gabonafélék különböző határidőre vonatkozó kötéselei a szeptemberi árcsúcsot követően.

A Chicago-i tőzsdén a búza és kukorica különböző határidős jegyzéseinek tendenciája emelkedő. Mindkét termény esetén a kereslet jelentős árnövelő tényező. Az importvám eltörlése is a kereslet növekedését, és az árak magas szinten való stagnálását, mérsékelt emelkedést hozhatja 2007 végén. Ezzel szemben az Unióban a tőzsdei árakat lefelé mozgíthatja a gabona vetésterület 2008. évi várható bővülése, továbbá az import fokozódása.

1. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 47. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaró.	2007. 46. hét	2007. 47. hét	2007. 47. hét/ 2007. 46. hét (%)
Étkezési búza	tonna	586,16	5 114,66	-	4 590,62	5 700,82	124,18
	Ft/t	56 712,66	52 916,31	-	54 223,74	53 306,65	98,31
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	21 932,63	3 224,76	-	13 531,86	25 157,39	185,91
	Ft/t	51 202,42	55 630,63	-	52 186,33	51 770,04	99,20
Takarmányárpa	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-

*Szarmazási hely, ahol a gabonát megtermelték

2. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 47. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2006. 47. hét	2007. 46. hét	2007. 47. hét	2007.47. hét/ 2006. 47. hét (%)	2007. 47. hét/ 2007. 46. hét (%)
Étkezési búza	tonna	7 634,99	4 590,62	5 700,82	74,67	124,18
	Ft/t	29 370,25	54 223,74	53 306,65	181,50	98,31
Takarmánybúza	tonna	269,00	-	-	-	-
	Ft/t	28 480,16	-	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	89 379,06	13 531,86	25 157,39	28,15	185,91
	Ft/t	26 771,34	52 186,33	51 770,04	193,38	99,20
Takarmányárpa	tonna	96,00	-	-	-	-
	Ft/t	28 850,00	-	-	-	-

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KÖZÉP-KELET- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
			Ft/tonna		
29	35 550	50 160	39 110	36 370	42 500
30			41 710	38 970	42 763
31	38 330		44 990	41 100	45 720
32	44 060	55 600	47 640	42 060	49 120
33	44 340	52 720	50 230	43 780	48 680
34	45 150	64 420	52 950	47 670	48 250
35	47 200	64 960	54 040	46 560	52 610
36	48 480		56 580	48 500	52 730
37	50 910		61 060	49 940	57 327
38	50 290		60 430	49 260	56 570
39	56 530		59 230	49 500	58 760
40	53 400		59 800	51 460	58 380
41	57 770	64 200	58 060	52 340	58 483
42	49 410	64 050	57 370	53 170	
43	52 090		57 850	53 040	54 951
44	51 980		56 090	52 940	55 012
45	49 430		56 100	54 020	54 238
46			55 340	55 090	54 224
47			54 910	55 620	53 307

hetek	Ukrajna	Lengyelország	Lettország	Bulgária	Litvánia
			Ft/tonna		
29		43 800		45 800	37 690
30		43 090		46 880	36 850
31		43 530	43 070	49 710	39 480
32		44 550	40 360	50 080	42 640
33		46 550	47 520	49 620	43 500
34		49 970	51 580	50 930	47 570
35		50 490	53 470	50 620	47 610
36		52 310	52 530	51 690	52 510
37		54 250	54 610	52 840	55 930
38		54 290	54 500	53 670	55 970
39		54 140	56 460	53 800	54 840
40		54 070	55 400	55 410	58 080
41		54 370	57 550	56 660	57 210
42		55 060	60 280	61 240	58 040
43		56 150	61 420	62 370	58 150
44		56 060	59 150	62 170	58 270
45		56 460		64 240	54 580
46		57 650		64 400	
47				63 890	

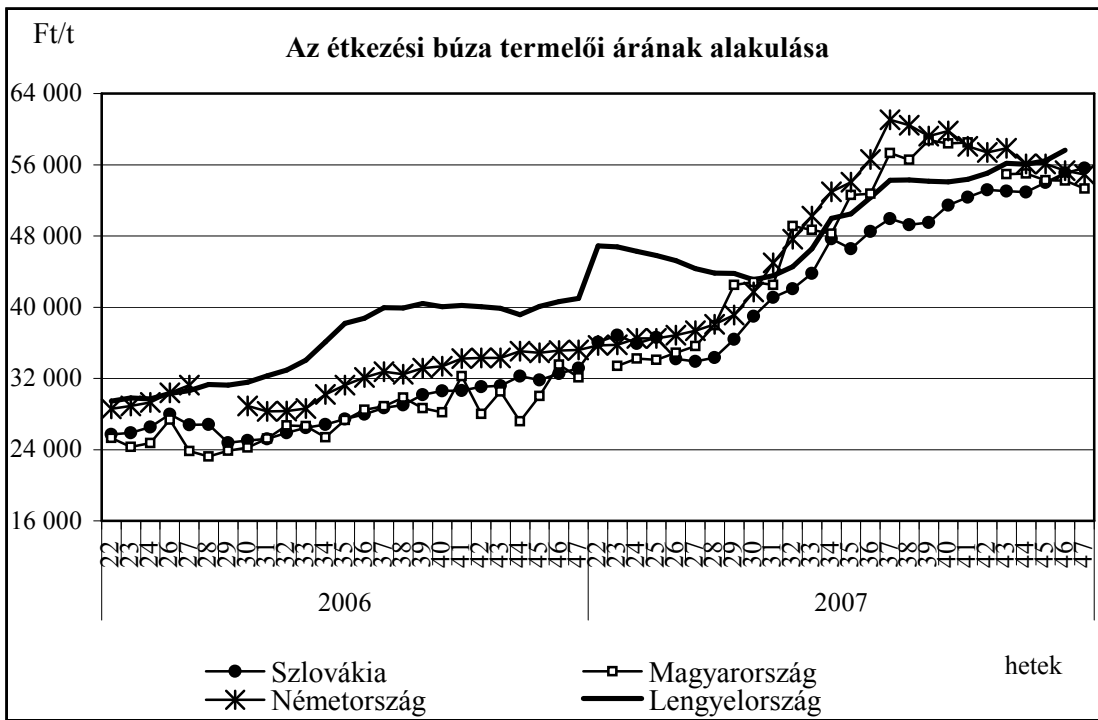
Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektoliter súly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csírázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

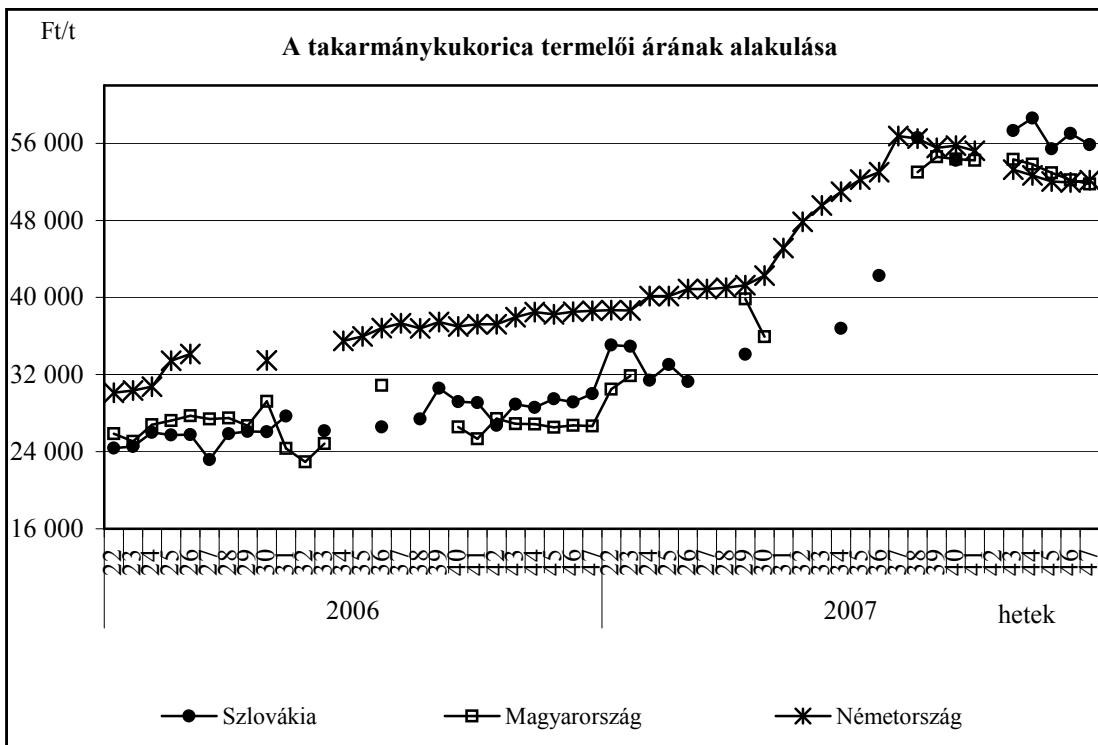
Eltérések a standardtól:

- Bulgária -hektoliter súly min.76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom max.4%
- Csehország -hektoliter súly min 76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom 6%, csírázott szemszázalék 2,5%
- Észtország- hektoliter súly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%
- Lengyelország -hektoliter súly min.76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország -hektoliter súly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia -hektoliter súly min.76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia- hektoliter súly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%,
- Ukrajna - 12%-os fehéretartalom, idegen magtartalom max. 8%
- Oroszország- nedvességtartalom max. 15%,

3. ábra

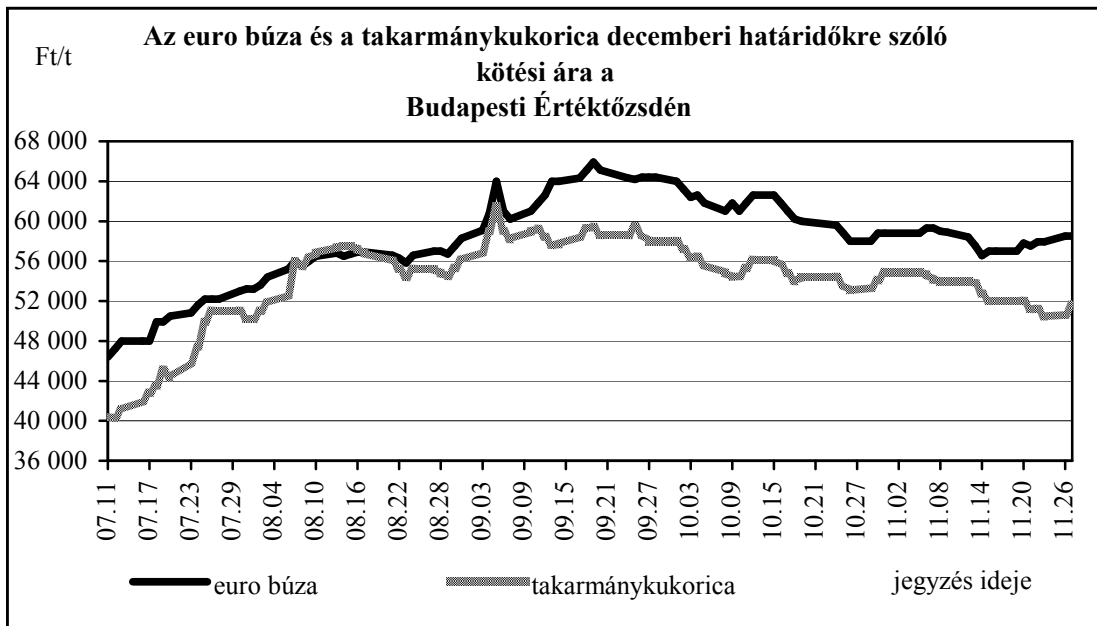

4. ábra

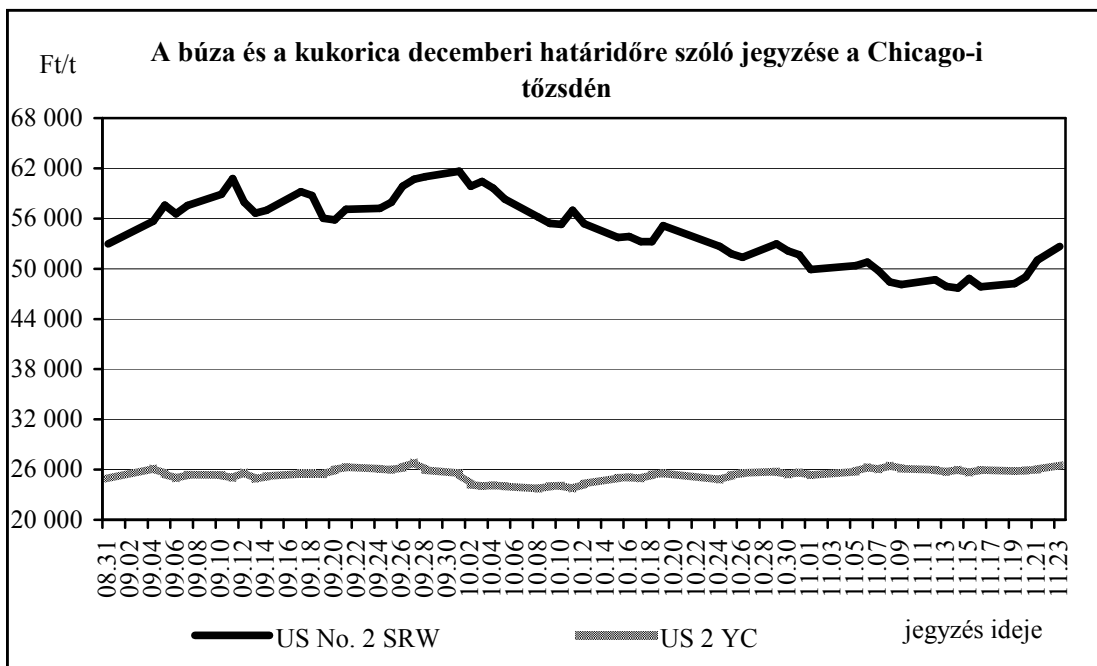
Forrás: AGRIMIS-Portal für Agrarmarkt-Informationssysteme

5. ábra

Forrás: BÉT

6. ábra

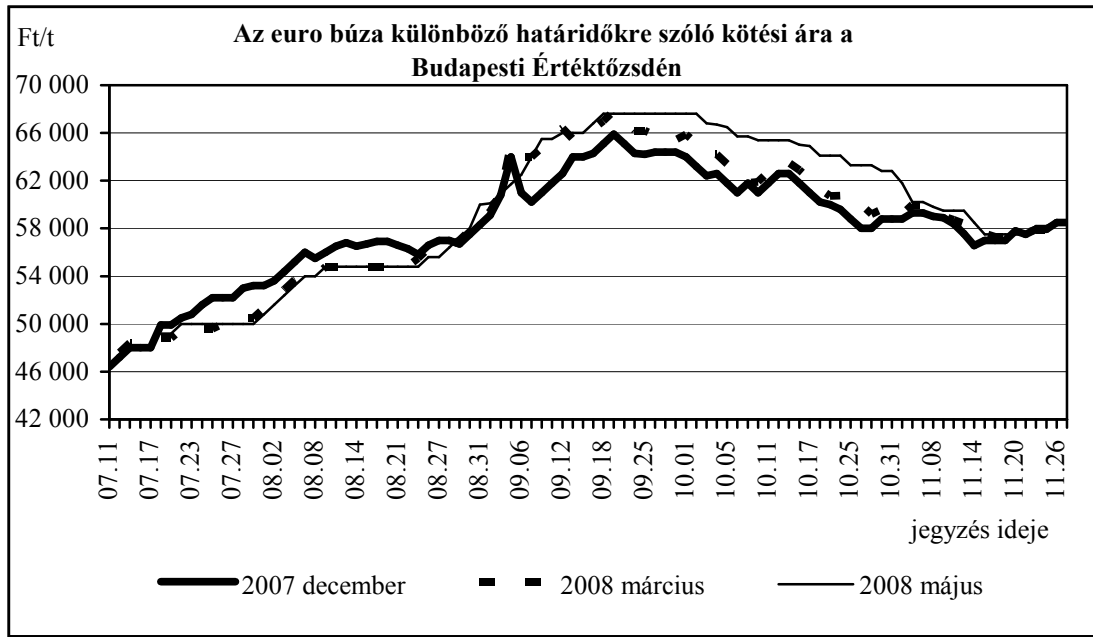

US 2 YC-USA 2. Yellow Corn

US No. 2 SRW-USA 2. Soft Red Winter

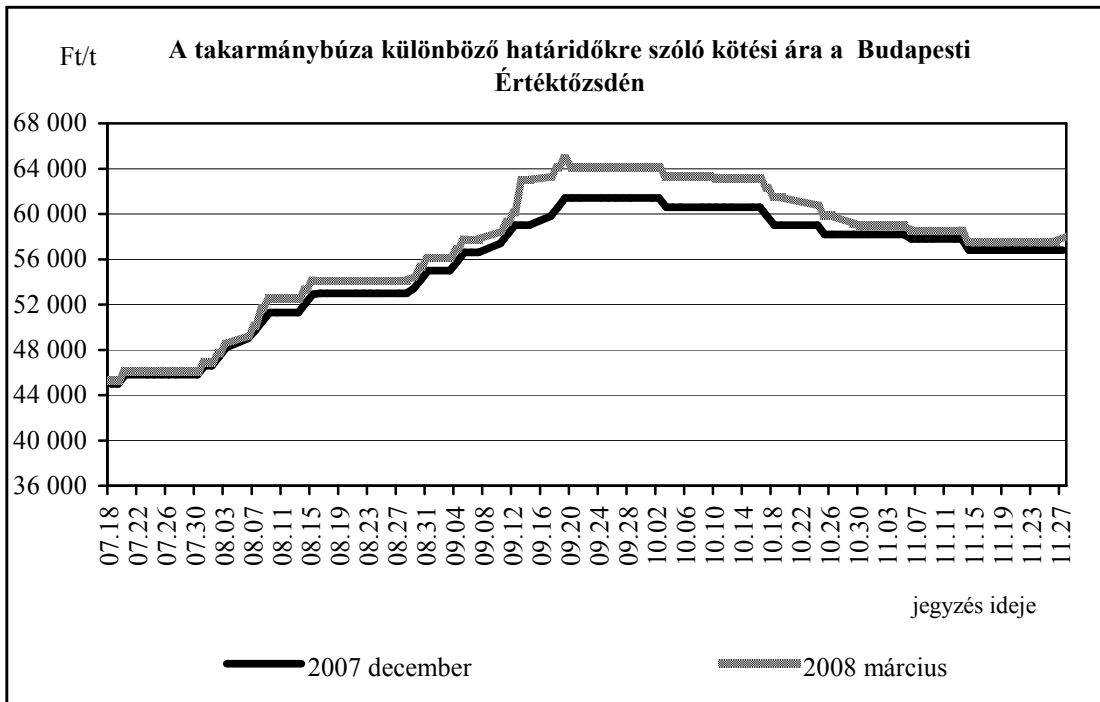
Forrás:CBOT-Chicago Board of Trade

7. ábra

Forrás: BÉT

8. ábra

Forrás: BÉT

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 47. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Országos				
		2006. 47. hét	2007. 46. hét	2007. 47. hét	2007.47. hét/ 2006. 47. hét (%)	2007. 47. hét/ 2007. 46. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	681,57	1451,18	1231,60	180,70	84,87
	Ft/kg	50,49	78,13	77,54	153,57	99,25
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	805,25	1220,53	1459,17	181,21	119,55
	Ft/kg	52,78	83,82	84,06	159,27	100,29
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	397,85	875,77	774,51	194,67	88,44
	Ft/kg	58,53	89,91	90,97	155,43	101,18
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	57,00	60,00	190,67	334,51	317,78
	Ft/kg	58,00	88,40	89,17	153,73	100,87
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	30,80	67,00	58,75	190,75	87,69
	Ft/kg	57,00	91,86	91,08	159,79	99,15
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	70,03	89,32	65,88	94,07	73,76
	Ft/kg	66,88	98,46	102,57	153,36	104,17
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	295,70	611,18	478,45	161,80	78,28
	Ft/kg	47,43	78,49	77,32	163,01	98,51
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	611,60	956,62	974,23	159,29	101,84
	Ft/kg	49,81	79,63	80,11	160,83	100,60
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	178,52	345,17	341,54	191,32	98,95
	Ft/kg	51,40	86,43	85,45	166,25	98,87
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	34,65	106,95	87,30	251,95	81,63
	Ft/kg	53,97	87,07	86,57	160,40	99,43
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	87,22	64,26	97,60	111,91	151,89
	Ft/kg	63,43	97,98	94,12	148,38	96,06

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRA 2007-BEN

Ft/mennyiségi egység

Termék	január	február	március	április	május	június	július	augusztus	szeptember	október	november
Finomliszt B1 55 1 kg	94	100	85	93	101	111	103	117	127	120	113
Fehér kenyér 1 kg	177	174	182	182	187	188	190	202	193	201	197
Félbarna kenyér 1 kg	184	157	142	144	160	151	162	163	167	162	177
Étkezési búzadara AD /kg	125	123	115	118	127	119	126	137	142	140	138

Forrás: PÁIR

KÜLFÖLDI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2007. november 23.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago *(őszi, lágy búza)			Kansas **(őszi, kemény búza)			Minneapolis ***(tavaszi, kemény búza)			LIFFE****		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP / tonna	Ft/tonna
2008. január	228,25	58 674	2007. december	303,66	52 661	2007. december	313,76	54 412	2007. december	333,60	57 853	2007. november	153,50	54 864
2008. március	228,50	58 738	2008. március	310,64	53 871	2008. március	317,53	55 066	2008. március	326,99	56 707	2008. január	156,25	55 847
2008. május	228,75	58 802	2008. május	305,13	52 916	2008. május	311,56	54 031	2008. május	315,23	54 667	2008. március	159,90	57 151
2008. augusztus	192,75	49 548	2008. július	262,14	45 460	2008. július	269,76	46 782	2008. július	293,92	50 972	2008. május	163,15	58 313
2008. november	189,25	48 649	2008. szeptember	264,53	45 875	2008. szeptember	271,14	47 021	2008. szeptember	277,02	48 041	2008. július	164,65	58 849
2008. január	189,50	48 713	2008. december	264,90	45 939	2008. december	271,14	47 021	2008. december	275,18	47 722	2008. november	127,00	45 392

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étkezési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

7. táblázat

Repce

8. táblázat

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD / tonna	Ft/tonna
2008. január	207,50	53 340	2007. december	153,15	26 559
2008. március	208,00	53 468	2008. március	159,74	27 702
2008. június	208,00	53 468	2008. május	163,88	28 420
2008. augusztus	208,50	53 597	2008. július	167,22	28 999
2008. november	192,00	49 356	2008. szeptember	167,91	29 119
2009. január	208,25	53 533	2008. december	170,08	29 495

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	CAD / tonna	Ft/tonna
2008. február	393,50	101 153
2008. május	397,00	102 053
2008. augusztus	383,00	98 454
2008. november	387,00	99 482

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2006.47. hét		2007. 47. hét		
Franciaország					
Rouen	151	39 109	218	55 889	november
La Pallice	154	39 755	224	57 428	november
* Creil	154	39 885			november
Németország					
Hamburg	150	38 763	227	58 239	november
Würzburg	148	38 246	230	59 009	november
Köln	155	40 055	230	59 009	november
Drezda	148	38 246	225	57 726	november
Dánia					
Koppenhága	189	48 826			november
Olaszország					
Milánó	180	46 516			november
Bologna					november
Belgium					
Brüsszel	157	40 572	230	59 009	november
Spanyolország					
**Barcelona	173	44 707	243	62 344	november
Ausztria					
Bécs	152	39 151	235	60 292	november
Finnország					
Nokia	126	32 496			november
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil			197	50 501	november
Bordeaux/Bayonne	155	40 014	194	49 732	november
La Pallice	154	39 885	197	50 481	november
Németország					
Hamburg	179	46 257	215	55 160	november
Olaszország					
Bologna					november
Spanyolország					
**Barcelona	174	44 965	214	54 904	november

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

10. táblázat

TAKARMÁNYBÚZA ÉS TAKARMÁNYÁRPA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Takarmányárpa	2007. 47. hét		
Anglia			
Kelet-Anglia	201	51 471	november
Franciaország			
Rouen	212	54 350	november
La Pallice	203	52 020	november
* Creil			november
Németország			
Hamburg	225	57 726	november
Hannover	216	55 417	november
München	223	57 085	november
Drezda	215	55 160	november
Dánia			
Koppenhága			november
Olaszország			
Bologna			november
Belgium			
Brüsszel	223	57 213	november
Spanyolország			
Barcelona	232	59 522	november
Ausztria			
Bécs	229	58 624	november
Finnország			
Raisio	195	50 029	november
Takarmánybúza			
Franciaország			
*Creil	200	51 271	november
Németország			
Hamburg	220	56 443	november
Hollandia			
Rotterdam	222	56 956	november
Belgium			
Brüsszel	212	54 391	november

*FOB - Free on Board-bérméntesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	2007.11.16.		2007.11.23.		Szállítási hónap	Kikötő
	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t		
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%			405,48	70 318,34	december	*FOB St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	404,00	70 207,12	400,00	69 368,00	október	*FOB Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%						*FOB Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	316,50	55 001,37	345,70	59 951,29	november	*FOB US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW			380,00	65 899,60	október	*FOB Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Franciaó. alapminőség	324,70	56 426,37	332,10	57 592,78	október	*FOB Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW			335,60	58 199,75	október	*FOB US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágú búza						*FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	735,00	127 728,30	738,50	128 070,67	október	*FOB St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	735,00	127 728,30	738,50	128 070,67	október	*FOB St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC	184,20	32 010,28	187,80	32 568,28	november	*FOB US Gulf
Argentína	207,30	36 024,59	210,10	36 435,54	október	*FOB Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU , Franciaó., takarmány	315,80	54 879,72	312,90	54 263,12	október	*FOB Rouen
Ukrajna, takarmány						*FOB Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW						*FOB PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Franciaó. alapminőség - a világgiazi árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágúbúza

(8) Ukrajna lágú búza- 12%-os fehérjetartalom-lágúbúza

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU , Franciaó., takarmányárpa-a világgiazi árnak elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

- *Várhatóan stagnáló nemzetközi cukorárak 2008-ban a növekvő világpiacon készletek és a magas olajár eredőjeként, 2009-ben viszont már emelkedhet az ár.*
- *Az második EU-s cukorreform hatására megindult egy újabb kvóta-visszaadási hullám.*
- *Jövőre bezárják a szolnoki és a petőházi cukorgyárat, a hazai cukorkvóta 200 ezer tonnára csökken.*
- *A gyenge termésátlagok és digestio miatt várhatóan több termelő esetében vesztéséges lesz az idejű cukorrépa-termelés.*

Világpiacon helyzet

Novemberben tovább stagnált a cukor ára, ami két, egymást kioltó hatásnak volt köszönhető. Egyrészt a 2007-2008-as évben tovább halmozódnak a készletek, mivel a termelés 12 millió tonnával haladja meg a fogyasztást (169 millió tonnás termelés áll a 157 millió tonnás fogyasztással szemben). Ezzel szemben a közel 100 dollárra emelkedő ásványolajár ismét növelte az etanol iránti érdeklődést, különösen Braziliában, ahol az eladott új autóknak immár 85%-a tisztán etanollal is működtethető. Az etanol iránti belső és exportigény viszont inkább csak hosszú távon érvényesülhet, mivel az idejű cukornádtermés már vagy a cukor- vagy az etanolgyárakban van, a kész cukor etanollá való átalakítása pedig nem gazdaságos. Emellett a jövőben szűkítheti a kínálatot, hogy a jelenlegi cukorárak mellett csupán Braziliában éri meg cukornádat termesztetni, így elsősorban itt valószínűsíthető a termelés további növekedése. Ennek eredményeként a tőzsdéken a közeli határidőkre (2008 végéig bezáróan) stagnáltak és csökkentek az árak, viszont a következő, 2008-2009-es

gazdasági évre vonatkozó árak (főleg a nyerscukor esetében) növekedtek (1-4. ábra).

2008-ban azonban valószínűleg még stagnálni fognak az árak, mivel a világpiacon és különösen az indiai cukorkészletek továbbra is ránehezednek a világpiacon, annak ellenére, hogy több cukorexportőr ország, köztük Ausztrália óvást nyújtott be a WTO-nál, a támogatott indiai cukorexport megakadályozása érdekében.

Hazai és európai uniós körkép

Az EU-ban megindult a cukorkvóta visszaadása. Végleges adat csak januárban lesz, de világosan látszik, hogy ebben a gazdasági évben legalább 10%-kal csökken az uniós cukorkvóta.

A kvótacsökkentés ismét elérte Magyarországot is. Amint a 44. heti bulletinben valószínűsítettük, a külföldi tulajdonosok bejelentették a petőházi és a szolnoki cukorgyár bezárását. A gyárbezárások nem jelentik a gyárakhoz tartozó teljes kvóta visszaadását, a Nordzucker-csoport és a Südzuckerhez tartozó Magyar Cukor Rt. is 45-50 ezer tonna cukorkvótát ad vissza. Ezáltal a hazai cukorkvóta az eredeti 400 ezer tonnás szint felére, 200 ezer tonnára csökken. A megmaradó hazai termelők pedig hozzájuthatnak az ilyen esetben járó uniós többlettámogatáshoz, ami egyes számítások szerint akár a 6 euró is elérheti tonnánként. A hazai répatermesztők jövőre 28 helyett akár 34 euró is kaphatnak a cukorrépa tonnájáért, ez azonban több termelőnek a jelenlegi magas gabona- és olajosmagárak miatt nem biztosan jelent vonzó alternatívát.

A négy hazai gyárban eddig közel egyenletesen oszlott meg a cukorkvóta, a két gyár bezárásával és kvótáik egy részének átcsoportosításával azonban további átrendeződés mehet végbe a cukorrépa-vetésterületben, és várhatóan a Dél-Dunántúlon és Északkelet-Magyarországon összpontosul (az eddigiekhez képest kissé növekszik) a cukorrépa termesztése. Az ország többi részén pedig eltűnik a cukorrépa.

Az ideji betakarítás jelentősen lelassult az utóbbi időben, ami csupán felerészben köszönhető a kései, gyakran októberi kezdésnek. Ugyanis a korán beköszöntő és átlaghoz képest csapadékos november is jelentősen hátráltatta a munkálatokat. Emiatt a cukorgyárba beszállított mennyiségek aránya a tavalyi beszállítási arány felét sem ért el (1.

táblázat). A termésátlagok 41 tonna/ha körül alakultak (az AKI gyűjtésében szereplő cégek értéke ennél jobb), a digestiók viszont egyértelműen rosszabbak a tavalyi értéknél. Ezért vártnál nagyobb mértékben csökkenhet a cukorrépa ára, az eddig valószínűsített 15 helyett akár 20%-kal is, nem sokkal kerülve 7000 forint fölé. Annak ellenére, hogy a gyenge termés miatt az összes megtermelt cukor belefér a (magasabb árral honorált) kvótába. A csökkenő árak és a gyenge termés várhatóan jelentős veszteségeket okoz a cukorrépa-termelőknek.

A hazai fogyasztói árak továbbra is csökkennek (5. ábra), növekedésük az év végétől annak függvényében indulhat meg, hogy uniós szinten milyen nagyságú lesz a kvóták visszaadása.

**Cukorrépa-betakarítás az AKI PÁIR adatszolgáltatói körében
2007**

2007. 44. hét	Gyárba szállított mennyiség a kvóta százalékában	Termésbecslés (tonna/hektár)	Digestio (százalékban)	Összes mennyiség (tonna)
1. körzet	27,32	38,96	16,53	33 025
2. körzet	27,11	46,67	15,50	54 728
Országos összes	27,19	43,77	15,89	87 753

2007. 46. hét	Gyárba szállított mennyiség a kvóta százalékában	Termésbecslés (tonna/hektár)	Digestio (százalékban)	Összes mennyiség (tonna)
1. körzet	40,79	40,19	16,13	49 302
2. körzet	48,61	50,04	15,00	98 119
Országos összes	45,68	46,75	15,38	147 421

2007. 48. hét	Gyárba szállított mennyiség a kvóta százalékában	Termésbecslés (tonna/hektár)	Digestio (százalékban)	Összes mennyiség (tonna)
1. körzet	45,05	40,53	16,15	54 457
2. körzet	57,55	51,75	14,88	116 167
Országos összes	52,87	48,17	15,28	170 624

2006. 48. hét	Gyárba szállított mennyiség a kvóta százalékában	Termésbecslés (tonna/hektár)	Digestio (százalékban)	Összes mennyiség (tonna)
1. körzet	91,26	60,30	16,34	112 232
2. körzet	101,14	61,88	16,26	139 592
3. körzet	104,24	48,74	17,15	86 858
Országos összes	98,36	57,99	16,52	338 682

Reprezentativitás: 13%

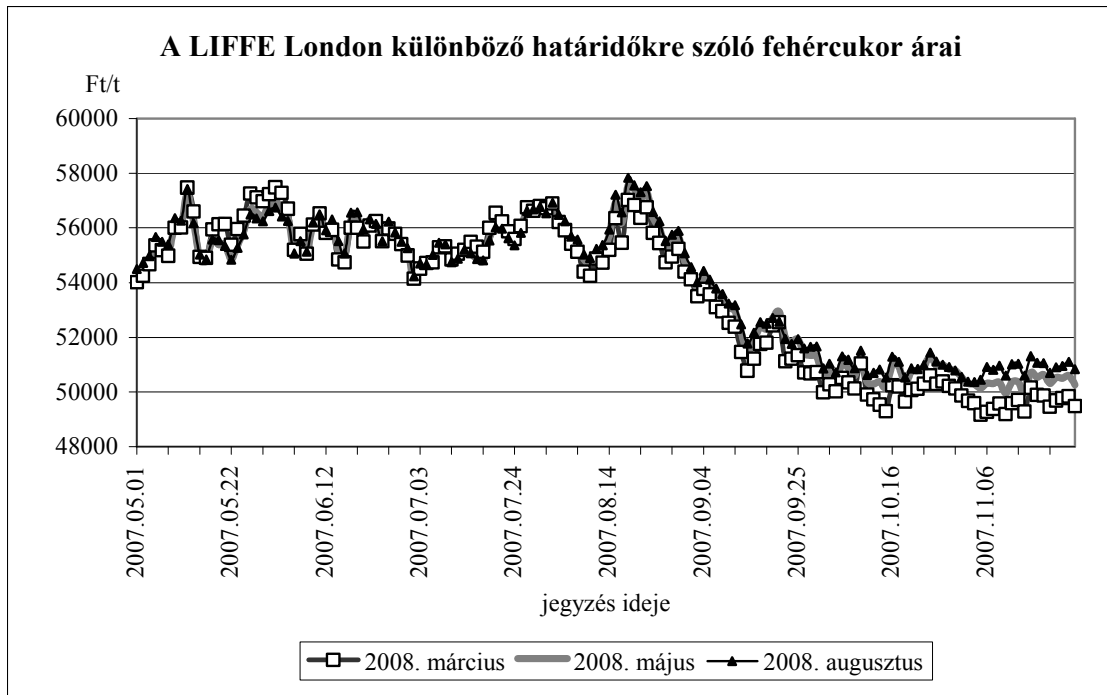
1. körzet: Nordzucker Csoport, Szerencs, Szolnok

Forrás: AKI

2. körzet: Agrana Csoport, Magyar Cukor Rt., Kaposvár, Petőháza

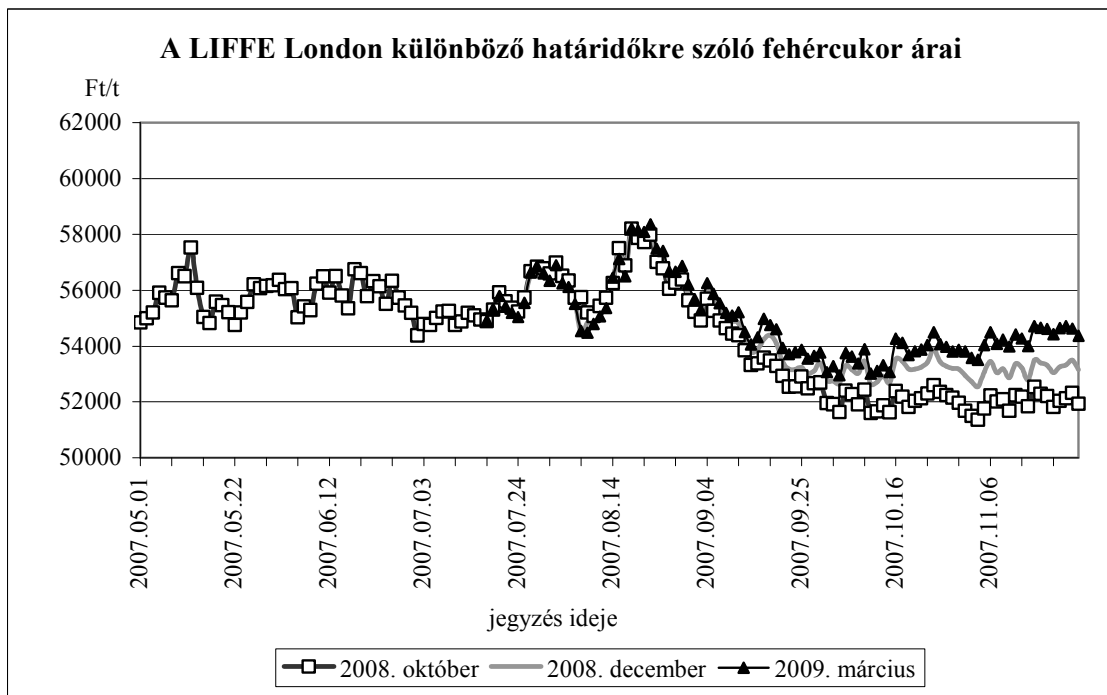
3. körzet: Eastern Sugar Rt., Kaba - 2007-ben már nem termel

1. ábra

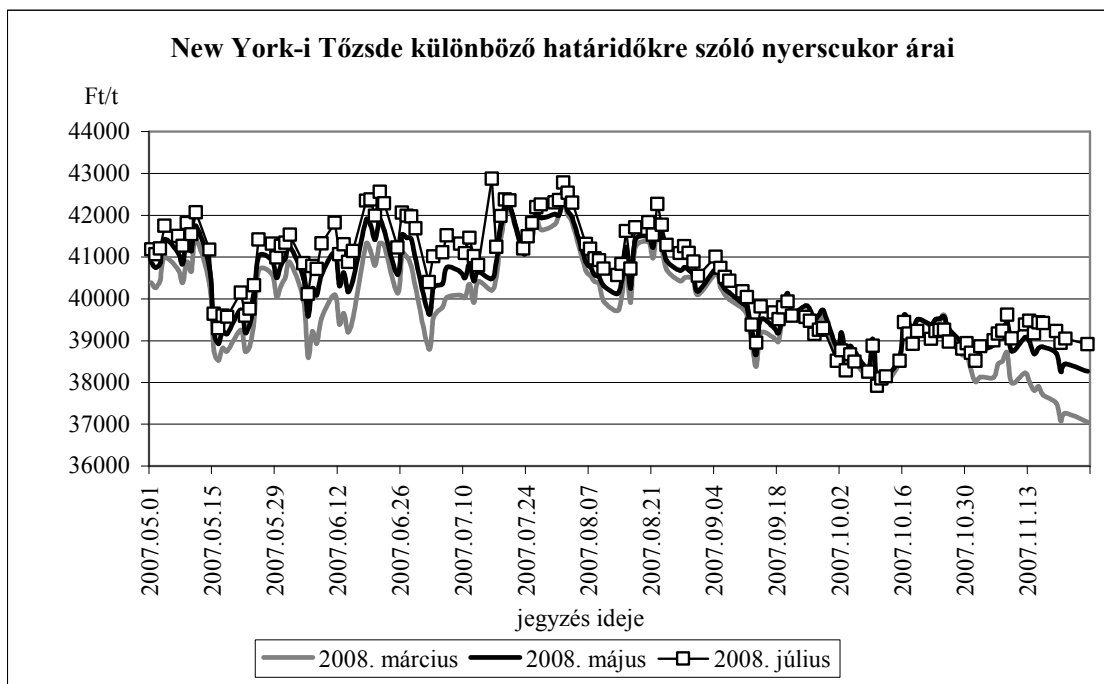
Forrás: International Financial Futures Exchange London

2. ábra

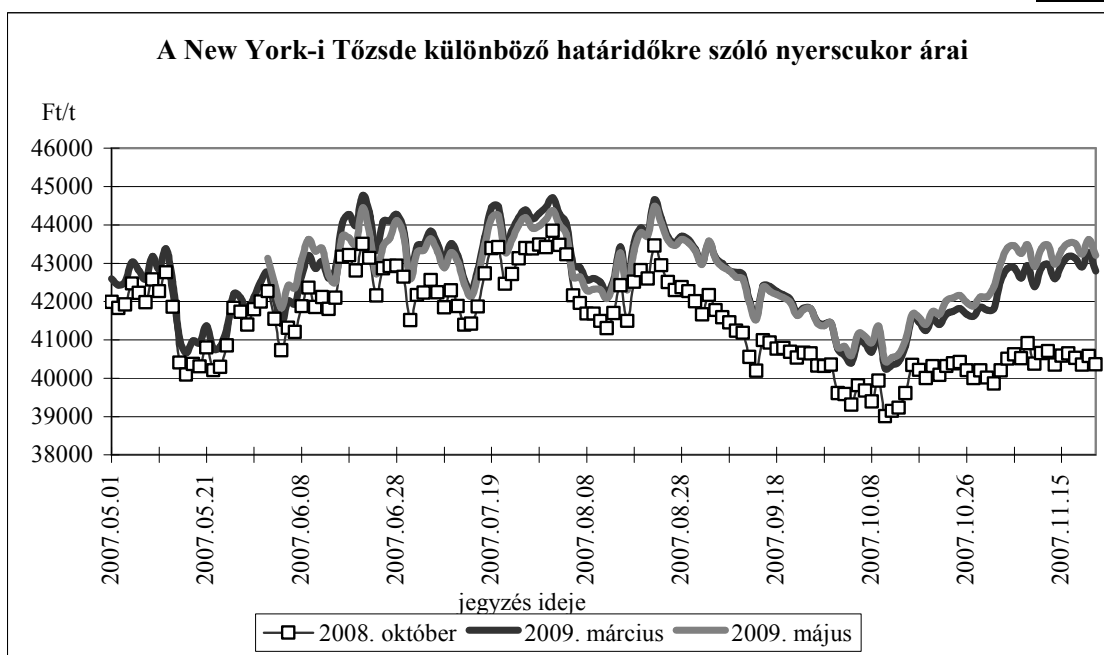
Forrás: International Financial Futures Exchange London

3. ábra

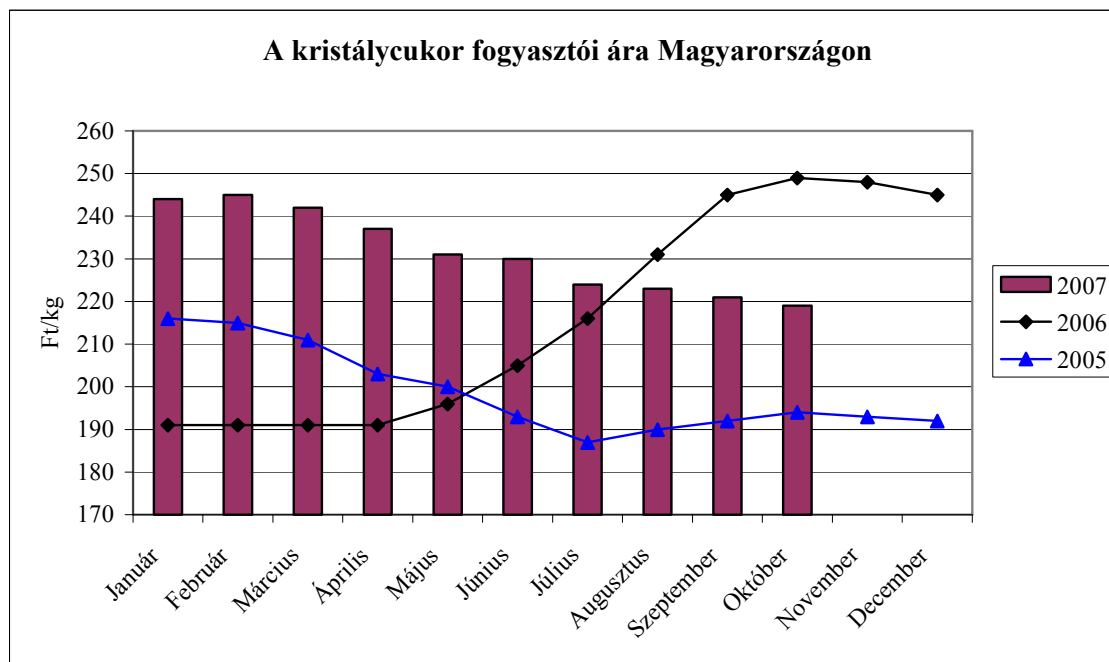

Forrás: Intercontinental Exchange, New York

4. ábra

Forrás: Intercontinental Exchange, New York

Forrás: KSH